

1. Профіль освітньо-наукової програми «Психологія» зі спеціальності 053 «Психологія»

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Кафедра психології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Кваліфікація: доктор філософії
Офіційна назва освітньої програми	Психологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктор філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	FQ – ЕНЕА – третій цикл, QF-LLL – 9 рівень, НРК – 9 рівень
Передумови	Наявність ступеня магістра
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://fspu.udpu.org.ua
2 - Мета освітньої програми	
Підготувати фахівців для практичної та науково-дослідницької роботи у галузі академічної і прикладної психології з глибокими знаннями проблем сучасної психології та навичками організації психологічної практики. Теоретико-методологічне узагальнення та глибоке переосмислення наявних знань з психології через наукову діяльність та професійну практику.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область(галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Цикл загальної підготовки – 13 кредитів Гуманітарна підготовка – 9 кредитів Фундаментальна підготовка – 4 кредити Цикл професійної підготовки – 12 кредитів Психолого-педагогічна підготовка – 3 кредитів Науково-предметна підготовка – 9 кредитів

	<p>Дисципліни вільного вибору аспіранта – 15 кредитів Практична підготовка – 8 кредитів Підготовка дисертаційної роботи - 12 кредитів Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 053 Психологія</p>
Орієнтація освітньої програми	Дослідницька. Організація та проведення наукових досліджень з проблем буття та сутності психології людини.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Способи набуття сучасних актуальних, науково-теоретичних знань. Оволодіння навичками організації комплексної роботи психолога-дослідника.
Особливості програми	Проходження виробничої практики у закладах вищої освіти, діють програми академічної мобільності.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p><i>Посади за ДК 003:2010:</i> 2310.2 Викладач вищого навчального закладу 2445.1 23667 Науковий співробітник 2352 22517 Інспектор вищого навчального закладу 1237.2 21988 Завідувач (начальник) відділу (науково-дослідного) 2445.2 Психологи 2445.2 80 Практичний психолог 1232 20878 Головний психолог 1229.7 Начальник центру (психологічного забезпечення) 1229.7 Завідувач психолого-педагогічної консультації 1229.6 Завідувач центральної психолого-педагогічної консультації 2340 80 Консультант психолого-педагогічної консультації 2340 Консультант центральної психолого-педагогічної консультації</p>
Подальше навчання	Можлива подальша підготовка на рівні доктора наук в областях, близьких психології.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Комбінація лекцій, лабораторних, практичних занять, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, самостійна робота, підготовка до виконання дисертаційної роботи.
Оцінювання	Екзамени, заліки, захист виробничої практики. Атестація здійснюється у формі захисту дисертаційної

	роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.
Загальні компетентності(ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 2. Навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді. 3. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. 4. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). 5. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. 6. Критичність та самокритичність. Здатність особистої відповідальності та незалежності наукової позиції. 7. Креативність. Здатність генерувати нові ідеї. 8. Комунікативні навички. Здатність презентувати складний матеріал, використовуючи психологічну термінологію, але в доступній для представників інших професійних груп формі. 9. Інструментальні здатності. Здатність спілкування іноземною мовою.
Фахові компетентності спеціальності(ФК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. База знань. Здатність до концептуального бачення психологічних феноменів, здійснювати експлікацію психологічних смислів досліджуваного явища, здійснювати реконструкцію історичного розвитку досліджуваного явища. 2. Застосування спеціалізованих знань. Психологічна просвіта та керівництво психологічною самоосвітою людей; здатність аргументовано представляти авторську методологічну програму дослідження, вміти донести до інших свою позицію, розкривати діалектику глобальних та локальних чинників, що впливають на психологічні знання та практики. 3. Інформаційний менеджмент. Здатність до ретельного дослідження та осмислення сучасних

	<p>психогенних проблем суспільства через аналіз інформації з різних джерел, аналізувати взаємозв'язок соціального і психологічного просторів.</p> <p>4. Викладацькі здатності. Здатність до викладацької діяльності в межах психологічних наук, базові уявлення про сучасні стандарти та процеси здійснення освітньої політики та їх психологічне осмислення.</p> <p>5. Дослідницькі здатності в галузі психології. Компетентність здійснювати незалежні, оригінальна та придатні для впровадження в психологічну практику дослідження.</p> <p>6. Інформаційно-технологічні здатності. Компетентність у використанні наукового обладнання психологічних лабораторій та обробці результатів дослідження за допомогою ЕОМ.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>1. Завершення розширеного оригінального дослідження, забезпечення необхідним науковим апаратом.</p> <p>2. Представлення результатів власного дослідження через наукові публікації у фахових виданнях.</p> <p>3. Обговорення та синтез результатів дослідження в межах наукових розвідок.</p> <p>4. Досягнення системних теоретичних знань та мотивованих здатностей здійснення наукового психологічного дослідження на найсучаснішому рівні.</p> <p>5. Підготовка та успішний захист дисертаційного дослідження.</p> <p>6. Проведення наукових досліджень та розширення новітніх підходів в галузі психології.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Процес навчання забезпечують провідні фахівці кафедр, в складі 6 докторів наук, 3 кандидатів наук.
Матеріально-технічне забезпечення	– Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково - дослідної роботи аспірантів. Обладнаний комп'ютерний клас. Створена лабораторія «Вдосконалення майстерності практичного психолога імені А.І.Кагальняк»

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчальний процес забезпечений навчально – методичними комплексами, підручниками та посібниками. Навчальні курси розміщені в системі дистанційного навчання Moodle. Наукові роботи завантажені в інституційний репозитарій.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість проходження практики у закладах вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	Діють проекти академічних обмінів mobile+3, Eminence? програма еразмус+,
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачена можливість навчання іноземців. Збільшена кількість кредитів на вивчення української мови. Можливість викладання навчальних дисциплін російською мовою.

2. Перелік компонент освітньо–наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти(роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк · контролю
1	2	3	4
I	Цикл загальної підготовки		
1.1	Гуманітарна підготовка		
ОК 1	Українська наукова мова	3	Залік
ОК 2	Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні	6	Залік
1.2	Фундаментальна підготовка		
ОК 3	Філософія педагогічної культури	4	Залік
II	Цикл професійної підготовки		
2.1	Психолого-педагогічна підготовка		
ОК 4	Професійно-педагогічна компетентність викладача	3	Залік
2.2	Науково-предметна підготовка		
ОК 5	Методологія та методика наукових досліджень	6	Екзамен
ОК 6	Науковий семінар	3	Залік
	Загальний обсяг обов'язкових компонент:	25	
	Дисципліни вільного вибору		
	Блок №1		
ВБ 1.1	Сучасні проблеми психологічної теорії і практики	5	Екзамен
ВБ 1.2	Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі	5	Залік
ВБ 1.3	Теорія і практика надання психологічної допомоги суб'єкту	5	Екзамен
	Блок №2		
ВБ 2.1	Актуальні проблеми теорії та практики психології: вітчизняний і зарубіжний досвід	5	Екзамен

ВБ 2.2	Методика викладання у вищій школі	5	Залік
ВБ 2.3	Історія психологічних вчень	5	Екзамен
	Практична підготовка		
П.01	Виробнича практика	8	Екзамен
	Атестація		
	Виконання дисертаційної роботи	12	Екзамен
Загальний обсяг вибіркового компонент		35	
Загальний обсяг освітньої програми		60	

2.2. Структурно – логічна схема ОП

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, Практик
Знання норм сучасної української наукової мови; здатність застосовувати державний стандарт на оформлення ділових документів та вимоги до композиції наукових робіт; здатність характеризувати основні мовні засоби і прийоми нормування наукових текстів і ділової документації; формулювати основні складові професійної мовно-комунікативної компетенції.	Уміння володіти нормами наукової мови; здатність правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів; уміння вільно користуватися різними функціональними стилями і їх підстилями у навчальній діяльності і професійному вжитку; здатність оперувати науковою термінологією.	Українська наукова мова (1 семестр)
Здатність використовувати методи наукового дослідження та вміння їх застосовувати на практиці. Здатність аналізувати основні методи структурних досліджень. Здатність формулювати та вирішувати сучасні наукові й практичні проблеми, організовувати і проводити науково-дослідну та експериментально-дослідницьку діяльність за	Знає сутність процесу наукового дослідження, етапи та процедури, елементи методології НД, методика і методи НД, науковий апарат дослідження, оформлення результатів дослідження, види навчально-наукових робіт. Уміє розробити методика НД, провести результативний процес НД, оформити належним чином наукові результати, захистити наукові здобутки	Методологія та методика наукових досліджень (1 семестр)

<p>обраним напрямом. Здатність планувати та управляти часом. Навички використання інформаційних комунікаційних технологій. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>		
<p>Здатність приймати участь у роботі інтернаціональних, міжнародних групах, командах і вміти спілкуватися іноземною мовою.</p>	<p>Знає лексико-граматичні особливості офіційно-ділового та наукового стилів; класифікацію та структуру документів різного рівня; вимоги до тексту документу; призначення ділових паперів та вимоги до їх оформлення; етикет ділового спілкування в усній та письмовій формах; Уміє дотримуватися мовних норм офіційно-ділового та наукового стилів; правильно укладати бібліографію, анотації до наукової статті; складати та оформляти резюме, автобіографію, діловий лист, електронні повідомлення, заповнювати анкету; дотримуватися мовного етикету під час листування та усного спілкування.</p>	<p>Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні (2 семестр)</p>
<p>Знання загальних проблем сучасної психології, проблеми психологічного консультування; актуальні проблеми психології особистості, соціальної психології, медичної психології; структуру та основні проблеми прикладної психології, правової та юридичної психології, вікової та педагогічної психології. Розуміти проблеми сучасних альтернативних психологічних течій.</p>	<p>Вміння на практиці розрізняти виникнення сучасних проблем психологічної теорії та практики. Застосовувати методи дослідження сучасних проблем психологічної теорії та практики. Визначати та розв'язувати психофізичні проблеми як одні з головних проблем психології. Розрізняти та вирішувати проблеми психологічного консультування, сучасні проблеми медичної психології. Вміти виокремлювати та характеризувати підходи до розуміння допінг-поведінки. Здійснювати аналіз проблем правової та юридичної психології. Здійснювати пошук джерел та каналів інформації для розкриття певного питання у зазначеному напрямі сучасних проблем галузей психології.</p>	<p>Сучасні проблеми психологічної теорії і практики (2 семестр)</p>

<p>Здатність аналізувати сучасні підходи до питань психології творчості, конфліктології, психології управління, психології спілкування, проводити психологічні дослідження основних показників вищезазначених проблем, виявляти конфлікти та причини їх виникнення, використовувати набуті знання у процесі розв'язання конкретних педагогічних ситуацій, використовувати діагностичні методики спрямовані на виявлення розвитку творчого потенціалу особистості; ефективно здійснювати керівництво навчально-виховним процесом.</p>	<p>Знання сучасних підходів до розкриття сутності актуальних проблем теорії і практики психології. Розуміти психологічні прийоми і методи активізації лекційних занять у ВНЗ, основні підходи до трактування сутності творчої діяльності, творчої особистості, продукту творчої діяльності, етичні прийоми професійного (педагогічного) спілкування, психології управління та конфліктологія.</p>	<p>Актуальні проблеми теорії та практики психології: вітчизняний і зарубіжний досвід (2 семестр)</p>
<p>Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування, до вмінь представляти складну комплексну інформацію у стислій формі усно і письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні наукові категорії з філософії, історії розвитку суспільства та терміни природничих наук.</p>	<p>Знає характеристики соціальної реальності, рівні виявлення соціальної реальності; структуру та динамічні характеристики суспільства; основні соціологічні теорії та категоріальний апарат соціології освіти; спеціальні соціологічні теорії; історичні етапи еволюції соціології освіти, концепції філософії освіти, правові документи про статус світської і релігійної освіти в Україні, цілі освіти з позицій різноманітних ідеологій та філософських напрямів, роль цінностей в освіті.</p> <p>Уміє організувати проведення розвідувального емпіричного соціологічного дослідження; відбирати адекватні до мети і завдання методи збору та аналізу емпіричного матеріалу, правильно формувати вибіркові сукупності; застосовувати шкали соціологічного вимірювання відповідно до характеристик об'єкта; застосовувати набуті знання для аналізу та оцінювання соціальних явищ, процесів, аналізувати причини і наслідки кризових явищ в освіті, окреслити</p>	<p>Філософія педагогічної культури (3 семестр)</p>

	<p>пріоритети освітньої політики в демократичній державі, порівнювати моделі освіти, оцінювати гендерні стереотипи в освіті.</p>	
<p>Здатність використовувати знання з методики викладання психології для прогнозування шляхів розвитку соціально-психологічної думки щодо специфічної особливості навчального предмета як об'єкта професійної діяльності й озброїти інструментарієм організації ефективного навчання психологічних дисциплін. Використовувати знання різноманітних психологічних досліджень для сучасної освіти та діяльності людини; ефективних практичних технологій, які пропонують різні напрями; тенденцій розвитку психологічного знання у вітчизняній і зарубіжній психології на сучасному етапі. Формулювати основні риси, предмет і методи психологічного напрямку, що характеризують його зміст. Здатність аналізувати вплив соціальної ситуації, громадських, історичних умов, культурних та політичних ідей на зміст, розповсюдження, розвиток чи гальмування наукових психологічних концепцій та вплив даного процесу на зміст дисципліни.</p> <p>Формулювати особливості і результати основних етапів розвитку психологічного знання; імена учених, які зробили значний внесок у розвиток психологічної науки; сферу наукових інтересів найбільш відомих вчених - психологів, їхні праці, теорії, які вплинули на хід розвитку психологічного</p>	<p>Здатність розглядати методiku викладання психологію у тісному зв'язку з спорідненими науками, які вплинули на її становлення (філософія, педагогіка, соціологія та ін.).</p> <p>Вміння аналізувати соціально-психологічні, культурно - історичні, особистісні детермінанти виникнення психологічних поглядів, теорій, шкіл для формування Я – концепції майбутнього викладача психології. Навички самостійного аналізу психологічних підходів, практичної значущості на сучасному етапі розвитку психолого-педагогічної науки і практики. Навички планувати і проводити навчальні заняття; використовувати методи і форми навчання психології;</p> <p>володіти професійною майстерністю викладача психології у вищій школі тощо.</p> <p>Знаходження інформації та підготовки доповіді (повідомлення) з дисципліни. Вміння аналізувати та порівнювати сучасні напрями психології, наукові школи та течії з позиції їх значущості для формування психологічного світогляду.</p>	<p>Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі (3 семестр)</p>

<p>знання. Розуміння сутності, місце і роль методики викладання психології серед інших психологічних дисциплін; поняття «методика», «навчання», види класифікацій занять; особливості професійного становлення викладача; трудову мотивацію і методи стимулювання; перевірку та оцінку результатів навчання тощо.</p>		
<p>Здатність використовувати знання з методики викладання психології для прогнозування шляхів розвитку соціально-психологічної думки щодо специфічної особливості навчального предмета як об'єкта професійної діяльності й озброїти інструментарієм організації ефективного навчання психологічних дисциплін. Використовувати знання різноманітних психологічних досліджень для сучасної освіти та діяльності людини; ефективних практичних технологій, які пропонують різні напрями; тенденцій розвитку психологічного знання у вітчизняній і зарубіжній психології на сучасному етапі. Формулювати основні риси, предмет і методи психологічного напрямку, що характеризують його зміст. Здатність аналізувати вплив соціальної ситуації, громадських, історичних умов, культурних та політичних ідей на зміст, розповсюдження, розвиток чи гальмування наукових психологічних концепцій та вплив даного процесу на зміст дисципліни.</p>	<p>Здатність розглядати методику викладання психологію у тісному зв'язку з спорідненими науками, які вплинули на її становлення (філософія, педагогіка, соціологія та ін.). Вміння аналізувати соціально-психологічні, культурно - історичні, особистісні детермінанти виникнення психологічних поглядів, теорій, шкіл для формування Я – концепції майбутнього викладача психології. Навички самостійного аналізу психологічних підходів, практичної значущості на сучасному етапі розвитку психолого-педагогічної науки і практики. Навички планувати і проводити навчальні заняття; використовувати методи і форми навчання психології; володіти професійною майстерністю викладача психології у вищій школі тощо. Знаходження інформації та підготовки доповіді (повідомлення) з дисципліни. Вміння аналізувати та порівнювати сучасні напрями психології, наукові школи та течії з позиції їх значущості для формування психологічного світогляду.</p>	<p>Методика викладання у вищій школі (3 семестр)</p>

<p>Формулювати особливості і результати основних етапів розвитку психологічного знання; імена учених, які зробили значний внесок у розвиток психологічної науки; сферу наукових інтересів найбільш відомих вчених - психологів, їхні праці, теорії, які вплинули на хід розвитку психологічного знання. Розуміння сутності, місце і роль методики викладання психології серед інших психологічних дисциплін; поняття «методика», «навчання», види класифікацій занять; особливості професійного становлення викладача; трудову мотивацію і методи стимулювання; перевірку та оцінку результатів навчання тощо.</p>		
<p>Знати сутність компетентнісного підходу, види компетентностей. Формувати професійні компетентності викладача вищого навчального закладу. Розуміти сутність процесу навчання у вищій школі, зміст професійної підготовки у вищій школі. Знати методи, засоби та форми навчання у вищому навчальному закладі.</p>	<p>Вміти здійснювати контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів, організувати виховну роботу у вищій школі. Знати специфіку діяльності куратора академічної групи.</p>	<p>Професійно-педагогічна компетентність викладача (4 семестр)</p>

<p>Знати історію становлення та проблеми розвитку соціальної роботи в Україні і в зарубіжних країнах.</p> <p>Розуміння змісту, форм та методів соціальної роботи, відповідальності за збереження життя, природи, культури.</p> <p>Засвоєння моральних норм та цінностей, як основи соціалізації особистості.</p> <p>Знання соціальних аспектів профілактики девіантної поведінки дітей і підлітків; профілактики негативних явищ у молодіжному середовищі.</p>	<p>Здійснення соціальної підтримки та соціальної роботи з дітьми-інвалідами, сиротами, дітьми, які залишилися без опіки дорослих; проведення структурного і порівняльного аналізу навчально-виховних систем і моделей соціалізації дітей, підлітків, старшокласників. Проведення соціальної роботи з дітьми та молоддю, що потребують особливої уваги.</p>	<p>Науковий семінар (4 семестр)</p>
<p>Здатність класифікувати види діяльності експерта, зважаючи на проблеми та характер вирішуваних задач; застосовувати процедури і форми експертної діяльності; обирати стратегію та тактику вирішення експертних задач; трансформувати задачі в систему окремих питань, на які можуть бути дані достатньо достовірні відповіді; запобігати помилкам при проведенні експертизи та формулюванні експертних висновків.</p>	<p>Знання теоретичних складових експертної діяльності, її місце в сучасному суспільстві; відмінності гуманітарно-психологічної експертизи від інших близьких форм соціальної практики (дослідження, консультивання тощо); методології психологічної гуманітарної експертизи; основ експертології та структуру діяльності експерта; специфіки експертних понять; етико-правових аспектів діяльності експерта; вимог до підготовки експерта.</p>	<p>Теорія і практика надання психологічної допомоги суб'єкту (4 семестр)</p>
<p>Здатність використовувати методи наукового дослідження та вміння їх застосовувати на практиці.</p> <p>Здатність аналізувати основні методи структурних досліджень. Здатність формулювати та вирішувати сучасні наукові й практичні проблеми, організовувати і проводити науково-дослідну та експериментально-дослідницьку діяльність за обраним напрямом. Здатність планувати та управляти часом. Навички використання інформаційних комунікаційних технологій.</p>	<p>Знає сутність процесу наукового дослідження, етапи та процедури, елементи методології НД, методичку і методи НД, науковий апарат дослідження, оформлення результатів дослідження, види навчально-наукових робіт. Уміє розробити методичку НД, провести результативний процес НД, оформити належним чином наукові результати, захистити наукові здобутки</p>	<p>Історія психологічних вчень (4 семестр)</p>

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.		
--	--	--

Семестр	Освітні компоненти		
	Цикл загальної підготовки	Цикл професійної підготовки	Дисципліни вільного вибору
1	ОК 1	ОК5	
2	ОК 2		ВБ1.1, ВБ2.1
3	ОК 3		ВБ1.2, ВБ 2.2
4		ОК 4, ОК 6	ВБ1.3, ВБ 2.3

3.Форми атестації здобувачів вищої освіти

Державна атестація аспірантів, які навчаються в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості розв'язання випускниками аспірантури задач діяльності, що передбачені освітньо-науковою програмою.

Усі аспіранти незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити усі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені навчальним планом та освітньо-науковою програмою аспірантури вищого навчального закладу.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності виконання ним запланованої наукової роботи. Відставання від передбачених індивідуальним планом наукової роботи строків виконання без обґрунтування наявності об'єктивних і поважних причин може бути підставою для ухвалення вченою радою вищого навчального закладу рішення про відрахування аспіранта на підставі невиконання ним навчального плану відповідної освітньо-наукової програми. Рішення вченої ради про відрахування аспіранта вводиться в дію наказом керівника вищого навчального закладу відповідно до закону.

Атестація наукової складової освітньо-наукової програми (захист дисертації) здійснюється спеціалізованою вченою радою. Атестація освітньої складової здійснюється відповідно до навчального плану освітньо-наукової програми, після закінчення якої аспірантові вищий навчальний заклад видає академічну довідку, де зазначається назва дисциплін, обсяг кредитів ЄКТС за кожною дисципліною та відповідні оцінки. На підставі цієї довідки спеціалізовані вчені ради готують додаток до диплома доктора філософії європейського зразка.

Гарант освітньої програми

проф. Сафін О. Д.